

279830

395304-32570

ANUL I. No. 1.

SEPTEMBRIE 1931.

REVISTA

ASOCIAȚIEI CORPULUI DIDACTIC MEDICO-PEDAGOGIC DIN ROMÂNIA

(Revue de l'Association du Corps didactique medico-pedagogique en Roumanie. — Revue des Vereines des heilpädagogischen Lehrkörpers von Rumänien).

SUMARUL : Omagiu. - Prefață. - Gândirea și vorbirea de Dimitrie Rusceac. - Surdo-muții de Ion Ciorănescu. - Câteva cuvinte despre ocrotirea și îndrumarea profesională a orbilor de George Halarevici. - Boalele de ochi, orbirile la copii, cauzele lor, profilaxia și combaterea lor de Dr. Alfred Dechner. - Din trecutul educației anormalilor-mintali de Ioan Guga. - Însemnătatea educației anormalilor-morali de Ioan Guga. - Problema educabilității anormalilor de D. Scorpan. Informațiuni - Cărți și reviste. - Buletinul Asociației.

SOMMAIRE : L'hommage. - Préface. - Penser et parler par Dimitrie Rusceac. - Les sourds-muets par Ion Ciorănescu. - Sur l'assistance des aveugles et leur instruction professionnelle par George Halarevici. - Malades des yeus, d'aveuglement des enfants, les causes, la profilaxie et leur combattement par Dr. Alfred Dechner. - L'histoire de l'education des enfants anormaux par Ioan Guga. - L'importance de l'education des enfants vicieux par Ioan Guga. - Le problème de l'education des anormaux par D. Scorpan. - Informations - Les livres et les journaux - Le bulletin de l'Association.

INHALT : Huldigung. - Vorwort. - Denken und Sprechen von Dimitrie Rusceac. - Die Taubstummen von Ion Ciorănescu. - Ueber die Fürsorge und gewerbliche Ausbildung der Blinden von George Halarevici. - Augenkrankheiten und die Erblindungen im Kindesalter, ihre Ursachen und ihre Bekämpfung von Dr. Alfred Dechner. - Die Geschichte der Erziehung abnormer Kinder von Ioan Guga. - Die Bedeutung der Erziehung lasterhafter Kinder von Ioan Guga. - Die Erziehbarkeit der Abnormen von D. Scorpan. - Informationen - Bücher und Zeitschriften - Mitteilungen des Vereines.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

CERNĂUȚI, STRADA AVIATOR GAGEA Nr. 4, ROMÂNIA

Biblioteca Universitatii Ferdinand I
85h 10 32
LEGAL.

088956

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REVISTA ASOCIAȚIEI CORPULUI DIDACTIC MEDICO-PEDAGOGIC DIN ROMÂNIA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : CERNĂUȚI, Str. AVIATOR GAGEA Nr. 4

O m a g i u.

„Revista corpului didactic medico-pedagogic din România“, scoțând primul număr de sub teasc, își îndreaptă primul gând către

M. S. REGELE CAROL al II-lea,

prezentând omagiile sale de credință, supunere și dragoste nețărnurită. Revista urează Majestății Sale mulți ani fericiți și o îndelungată domnie glorioasă spre binele României-Mari.

* * *

P R E F A Ț Ă.

Din inițiativa „Asociației Corpului didactic medico-pedagogic din România“ apare revista de față. Autoritățile școlare, oficiile de asistență, colegii noștri, amicii copiilor surdo-muși, orbi, debili mentali, vicioși și defectivi în vorbire vor înțelelege că revista va putea să meargă progresând încetul cu încetul, dacă alături de bunăvoința și munca noastră va veni sprijinul moral și material, pe care îl așteptăm dela oamenii de bine. Cei cari cunosc scumpetea tiparului și a hârtiei vor vedea că nu urmărim nici un câștig material. Gândul nostru este să ajutăm la educația copiilor surdo-muși, orbi, anormali mentali, anormali morali și defectivi în graiu. Dorim ca în această revistă să se reoglindească întreaga operă de învățământ, ce se face în favoarea copilului cu defecte în vorbire, celui lipsit de simțurile auzului sau văzului, celui cu apucături vițioase și celui atins de slăbiciuni mentale. Mai dorim ca în această revistă să se reoglindească și opera de ocrotire, de care nu poate fi lipsit

orb, surdo-mutul, anormalul mental, anormalul moral și defectivul în vorbire. Este lucru hotărât că fără onor. Minister al Instrucțiunii, fără onor. Departament al Ocrotirilor sociale, fără sprijinul colegilor și oamenilor de bine, toată dorința noastră nu s'ar putea realiza în circumstanțe îmbucurătoare. De aceea rugăm pe onor. Minister al Instrucțiunii, pe onor. Departament al Ocrotirilor sociale, pe toți colegii noștri, pe părinții copiilor surdo-muți, orbi, anormali mentali, anormali morali și defectivi în graiu, cât și în fine pe toți oamenii de bine să ne dea sprijinul și ajutorul lor.

Revista noastră va publica articole, în care se vor cerceta problemele învățământului ce trebuie să se facă în favoarea copilului surdo-muț, celui orb, celui debil mental, celui cu deprinderi viștoase și celui cu defecte în vorbire. Revista se va ocupa de organizarea învățământului copiilor surdo-muți, orbi, anormali mentali, anormali morali și defectivi în vorbire, provocând totodată și discuțiuni relative la actualele metode de instrucțiune și la actualele programe analitice speciale. În interesul educației acestor categorii de copii se impune introducerea obligativității școlare pentru toți copiii anormali educabili, vicioși, surdo-muți, orbi și defectivi în vorbire. Veghiând asupra intereselor acestor copii, revista va susține și interesele morale și materiale ale dascălimei dela școalele de surdo-muți, de orbi, de copii întârziați (arierați) mentali, de copii cu diferite deprinderi rele și de copii cu defecte în vorbire. Toate publicațiunile din revistă vor avea un caracter școlar special, profesional, educativ și informativ; dar publicațiunile vor fi și de ordin surdo-, tiflo- și medico-pedagogic, cât și de ordin filologic. Ne-ar fi o deosebită cinste și bucurie, dacă d-voastră ați binevoi să luați parte la munca pe care ne-am propus să o depunem spre binele copiilor defectivi, anormali, vicioși, orbi și surdo-muți.

R e d a c ț i a.

EDUCAȚIA COPIILOR SURDO - MUȚI

„DIN SURDOPEDAGOGIE“.

Gândirea și vorbirea.

De Dimitrie Rusceac.

Ca să cunoaștem viața mentală a copilului surdo-muț, trebuie să vedem ce lucrări îndeplinește mintea sa asupra datelor experienței și cum le preface, ca să ajungă la cnstruirea edificijului reprezentativ al lumii, dar și

la reproducerea raporturilor obiective ale fenomenelor naturii în raporturi subiective de idei. Spre realizarea acestui scop tinde funcțiunea fundamentală a spiritului, desemnată sub numele de gândire sau cugetare. Operațiunile, de cari se folosește gândirea pentru stabilirea raporturilor între idei, în conformitate cu raporturile obiective între lucruri și fenomene, sunt găsirea de asemănări și deosebiri și în special noțiunea, judecata și raționamentul.

Cu toate că și surdo-mutul posedă facultatea de a judecă, totuș nu rareori i se tăgăduiește funcțiunea inteligenței de a găsi și constată asemănări și deosebiri între lucruri. Chiar și celebrul filozof Kant (1724—1804) credea că „surzii din naștere, cari tocmai de aceea trebuie să rămână muți, nu pot atinge niciodată mai mult decât un analogon al rațiunii. Vorbirea lor e pentru ei numai o simțire a mișcărilor limbii, ale buzelor și ale fălcilor, simultan un joc cu impresiuni fizice. Sunetele limbajului auditiv sunt cele mai îndămânate mijloace pentru desemnarea noțiunilor; unde lipsesc ele, acolo trebuie să lipsească și facultatea rațiunii“. Dar și filozoful Herder („Ursprung der Sprache“) susține că „limbajul e de acelaș caracter cu rațiunea; prin intermediul rațiunii, limbajul obține forma, prin care se propagă; rațiunea și cuvântul formează o singură noțiune, un singur lucru“. Or, astăzi știm că vorbirea și gândirea nu sunt identice. Există doar o gândire hypologică, ce precede limbajul. Mai există și o gândire fără expresiune verbală. În fine, există și o gândire metalogică, ce e suprapusă limbajului. Faza gândirii hypologice — prelingvistice — corespunde fazei animiste, peste care a trecut întreaga specie umană și peste care trece și individul. Această primă fază e cinematografică; impresiunile trec pe dinaintea ochilor ca un film de cinema. A doua fază numită magică, e mixtă, căci ea constă din gândire vizuală plus verbală, mai mult verbală. Ultima fază e cea disciplinată, căci ea se mărginește de a transformă starea psihică de impresiuni de gândire în idei clare și luminoase.

Raportul dintre vorbire și gândire e pus și astăzi în discuție. R. Müller-Freienfels arată „că lucrarea gândirii nu se îndeplinește nicidecum verbal și că limbajul e pentru rezultatul gândirii de o importanță proeminentă, dar nu exclusivă“. De fapt, gândirea trage mare folos din sistemul vorbirii, dar ea nu depinde în mod necesar de imperiul limbajului. Totuș limbajul apare ca un vehicul de care gândirea abstractă nu se poate lipsi. Astfel, Kafka (Handbuch der vergleichenden Psychologie, 1922) afirmă că „limbajul e vehiculul gândirii și anume în sensul de a pricepe înțelesul în care se ia o vorbă, deci accepțiunea proprie și figurată, dar și născocirea mentală“. În fine, marele psiholog Stern (Die Kindersprache, 1928) trage concluzia că „gândirea abstractă propriu zisă nu e posibilă fără limbaj“. Filozofii contemporani recunosc unanim importanța limbajului pentru dezvoltarea gândirii. Ca să dezvoltăm gândirea abstractă a copiilor surzi din naștere, trebuie să-i învățăm limbajul auditiv.

Noțiunea de „surdo-mut“ cere oarecum o delimitare. Copilul normal se deosebește de cel surdo-mut prin următoarele aptitudini firești și anume: a) prin auzul sănătos, b) prin reprezentări acustice ale cuvintelor pe cari le aude și le reține în minte (imagini auditive, intuițiuni asupra sunetelor cuprinse în cuvintele vorbite), c) prin noțiuni, idei asupra înțelesului, semnificației, sensului acestor cuvinte (centrul înțelesului), d) prin ima-

ginile mișcărilor articulatorice, necesare pronunțării cuvintelor (imaginea articulațiunii sunetelor, imaginea motrice a cuvintelor, centrul motor al articulațiunii, centrul motor al reprezentărilor articulațiunii); e) prin faptul că toți mușchii organelor de vorbire sunt exercitați (musculaturi exercitate, ce sunt necesare pronunțării cuvintelor). Copilul, care nu e înzestrat cu darul auzului, devine fatalmente *surd-mut*, căci nu se pot desvoltă nici reprezentările acustice ale cuvintelor, pe care i le adresează mama lui, nici noțiunile asupra sensului acestor cuvinte, nici imaginile motrice ale acestor cuvinte și în fine nici mușchii trebuincioși pronunțării cuvintelor. Toate aceste părți componente ale vorbirii sunt condamnate să stea pasive în epoca preșcolară.

Mecanismul cerebral al limbajului iese prin diferențiere din mecanismul sensorio-motor, alcătuit din musculatura organelor de vorbire și aparatul fonator. Copilul normal diferențiază înălțimea vocalelor și tonurile cuvintelor, schimbând pozițiunile gurii când pronunță vorbe. Fiecare diferențiere este înregistrată în centrul motor. Grație asocierilor acestui centru cu centrele sensoriale, cuvintele apar pe retina cercului luminos zis al înțelesului. Se poate întâmplă, ca centrul reprezentărilor acustice ale cuvintelor să fie distrus, în vreme ce organul auzului să fie sănătos. Urmarea e că centrul motor e împiedecat să funcționeze. De aceea nu se pot desvoltă nici centrul înțelesului cuvintelor, nici imaginile mișcărilor articulatorice și nici musculatura ce deservește pronunțarea cuvintelor. Individul aude cuvintele, însă nu poate să cunoască rostul lor. Despre un asemenea copil lovit de agnozie acustică se zice că e „*surd psihic*”.

Dar se poate întâmplă, ca și centrul înțelesului cuvintelor să fie distrus, în vreme ce auzul, la rândul său, să se mențină normal. De această infirmitate e lovit imbecilul mental și idiotul. El nu e în stare să formeze noțiuni, dar nici să rețină în minte reprezentările acustice ale cuvintelor pe care le aude. Centrul înțelesului e suprimat, iar imaginile mișcărilor articulatorice și mușchii organelor de vorbire persistă în pasivitate deplină.

Încă se mai poate întâmplă, ca centrul motor să fie distrus, în vreme ce auzul, reprezentările acustice ale cuvintelor și centrul înțelesului să existe intacte. Copilul aude și pricepe limbajul, dar el nu poate vorbi. Pentru că centrul motor e pasiv, nu devine activă nici musculatura necesară rostirii cuvintelor. Un asemenea copil, care e mut ideopatic, este simplamente un „*mut care aude*”.

În fine și aparatul muscular, necesar articulațiunii, poate să aibă leziuni exterioare, ce fac cu neputință procesul vorbirii. Acesta e cazul copiilor împiedecați să vorbească și anume din cauza vițiului de conformațiune a organelor de vorbire.

Aceste șase tipuri de împiedecați la vorbire se formează atunci când defectul există înainte de învățarea limbajului. Dar dacă defectul apare după câștigarea limbajului, atunci aptitudinile firești sunt desvoltate. Astfel, individul, care a surzește mai târziu, își pierde auzul, dar își păstrează reprezentările acustice ale cuvintelor, pe care le auzise odinioară; el își merține și centrul înțelesului, imaginile motrice ale cuvintelor și musculatura exercitată, de care se folosește pronunțarea cuvintelor.

(Va urma).

SURDO - MUȚII.

De Ion Ciorănescu.

Surdo-muții sunt oameni ca și noi cei în toate simțurile; ei sunt înzestrați de natură cu aceleași calități și defecte, au aceleași predispozițiuni spre bine sau spre rău, ca și noi cei cu auz. Natura i-a înzestrat și pe ei cu o inimă în stare să simtă bucurii și dureri, emoții și înclinări felurite. Inteligența lor adesea uimește; rațiunea și puterea de pătrundere pot fi cultivate și înălțate la nivelul sufletelor de elită. Printr'o îngrijire deosebită, prin cultură metodică ce pretinde metodă, tact, multă răbdare și devotament, surdomuții pot fi puși în contact cu lumea, pot deveni membri folositori societății și în multe privințe pot întrece pe cei cu auz.

Rareori natura și de cele mai multe ori accidente, întâmplări nenorocite, boli și predispoziții moștenite au făcut neoameni din bietele ființe omenești, răpindu-le auzul, simțul cel mai nobil. Prin auz omul se instruește, sufletul său se cultivă, mintea i se luminează, i se dezvoltă, tot trecutul i se înfățișează în imagini evocate de comunicarea prin graiu, abstractul se concretizează și părțile de cunoștințe ce altfel ar rămâne obscure, sunt lămurite, evidențiate și puse la contribuție prin ceea ce auzim despre ele. Prin auz, omul e mereu în legătură cu semenii săi; impresiile acustice lucrează fără încetare asupra creierului său și, când este atent, nu-i scapă nici un șgomot, nici un sunet; totul e prins de ureche și adus la cunoștința creierului.

Surdo-mutul e ca și lipsit de organul auzului, deci e izolat de societatea omenească. El habar n'are de ceea ce petrece în jurul său. Singurele impresii ce lucrează asupra creierului său sunt cele optice: ceea ce vede cu ochii lui. Surdo-mutul își orientează mișcările, acțiunile, întregul său fel de a fi și toată viața sa, numai după ceea ce vede. Și fiindcă văzul fără auz nu ne dă toate temeiurile și motivele adevărate ale acțiunilor omenești, surdo-mutul înțelege greșit cauzele și efectele: mai tot mereu rămâne nedumerit, și cum ochiul, singura fereastră ce duce lumina cunoștințelor la sufletul său ce plutește într'o singurătate tăcută ca liniștea mormântului, cum ochiul adesea îl înșală și nu-i spune totul, surdo-mutul e neîncredător și în lumea oamenilor, și în orânduirea societății și în mersul lucrurilor și în sine însuș. Trăind o viață întreagă într'o nesfârșită liniște, neturburată de nici un șgomot, de nici un sunet, de nici un strigăt, de nici o șoaptă, sufletul său e o tabulă rasă în ce privește impresiile acustice. De aceea surdo-mutul rămâne mult în urma celorlalți oameni în ce privește dezvoltarea minții, judecății, înțelegerii și în toate manifestările intelectuale. Până la bătrânețe el rămâne un copil mare.

Surzenia are o influență covârșitoare asupra omului, transformându-l într'o ființă cu totul nenorocită. Surdo-mutul e mai de plâns decât orbul. Orbul, prin vorbire, e mereu în contact cu lumea, care îl compătimizește, îl încurajază, îl înconjură ca îngrijiri și atențiuni, îl pune în cunoștință despre tot ce e pe lume. Cauza acestei binevoitoare purtări față de orb, este că oricine poate să-și închipuie ce mare nenorocire e să pierzi vederea, căci oricine a fost în vreo așa situație în vreo noapte întunecoasă când nu se vedeă nimic, oricând i s'a stins lumina în vreun loc întunecos, numai auzi:

„dar bietul orb care o duce într'un așa întunec toată viața, ce o fi pe inima lui ?“ De aci înduioșare, milă și compătimire pentru orbi, li se respectă nenorocirea și se caută mijloace pentru a li se îndulci cătuș decât teribila soartă.

Surdo-mutul n'are parte nici de milă, nu i se respectă nici nenorocirea, și nici măcar nu e lăsat în pace, de nu se poate ajuta, dar măcar nestingherit și neoprosit, să-și caute de nenorocita lui soartă. Lumea însă nu-i crede surdo-mutului : îl vede ades voinic și sănătos, cu mâini și picioare sdravene, cu ochi buni, cu înățișare ce nu lasă nimic de dorit, cu mișcări vioale, așa că nu se observă nimic din ce ar inspira milă. Dacă îi lipsește auzul, se crede în genere că nu e cine știe ce pagubă, iar dacă nu poate să vorbească, se crede că asta e din pricină că e prost sau s'a prostit din vreo boală. Nimeni nu-și dă seama de ce va să zică să nu auzi niciodată absolut nimic, fiindcă nimeni din cei cu auz nu a fost vreodată în așa neînchipuită situație și apoi să revină iar la auz, după cum ai reveni la lumină dintr'un întunec beznă. De aceea nimeni nu ia în serios surzenia, iar bietul nenorocit lovit de această soartă amară, ajunge și obiect de batjocură, obiect de exploatat și oropsit, cât trăește. Câte zicători, pozne și necazuri nu se fac pe socoteala surdului. Noroc însă că el nu le aude spre a i se mai mări și pe această cale durerea ce-i îmbracă umilitul său suflet. Orbul e privit ca un nenorocit vrednic de compătimire și ajutor, surdo-mutul ca un nebun de care să dai să scapi, ca un țicnit, ca o ființă cu care să n'ai nici în clin nici în mănecă. Câte necazuri nu-i fac surdo-mutului, nu numai copii fără de minte, dar și oamenii în toată firea ! Câte nedreptăți nu îndură, câte umilințe nu rabdă, câte dureri nu înăbușă, câte decepții nu-i amărăsc zilele, câte bucurii și întristări nu trec prin inima sa risipindu-se ca fumul în bătaia vântului, căci n'are putința să le împărtășească și altora.

Fiind în deobște considerat de lume ca „un nebun“, „un prost“ și tratat ca atare, surdo-mutul simțitor, își dă seama de situația sa în mijlocul lumii, vede purtarea ce toți o au față de el, și caută ades în mod stângaciu să ia măsuri de asigurare contra răutății omenești. El devine curând neîncrezător în toată lumea și bănuitor față de toți. Adesea se enervează din lucru de nimic, îi sare țandăra și nu poate fi domolit ușor. Așa de ex. : când vede pe cineva vorbind, crede că numai decât e vorba de el, că i se pregătește iar cine știe ce neplăceri și devine bănuitor.

Surdo-mutul fiind stăpănit numai de ceea ce știe și vede el cu ochii lui, e condus în acțiunile sale numai de cele știute și dobândite pe această cale. El judecă și apreciază lucrurile numai din punct de vedere al raporturilor ce cad sub simțul vederii, de ex. : ia pe oameni de pe haine și exterior, lucrurile de pe formă și mai ales de pe culoare și strălucire. De aceea ei cred și mai ales fetele, că pentru a fi oameni de condiție, trebuie neapărat să fii îmbrăcat luxos și atâta tot, ceea ce îi predispune să năzuească spre lux și podoabe exterioare cât mai bătătoare la ochi și nici habar n'au de celelalte calități ce nu cad în sfera lor de observare.

Surdo-muții sunt în genere capabili de cultură și cu mulți din ei ajungem la rezultate uimitoare. Ei sunt dotați cu graiu ca toți oamenii, și cu meșteșug se poate cultiva graiul prin mijloace mecanice, ducându-i treptat la vorbire și scriere de sunete, silabe, cuvinte și propozițiuni, apoi la vorbire ca lumea, cetire și cunoștințe necesare în contactul cu lumea. Găsim printre ei, ca și printre noi cei cu auz exemplare de tot felul : inteligenți,

talentați, mijlocii, nevoiași și mulți netoți, din cari nu poate ieși nimic, ori câtă artă, strădanie și răbdare s'ar întrebuința.

Surdo-mutul lăsat în voia soartei lui se știe ce rămâne : un desmoștenit al soartei și un paria al societății. Surdo-mutul educat în școli învață vorbirea cu graiu, cetirea vorbirei altora de pe mișcările gurii și fizionomiei, scriere, etc.

Auzul, fiind simțul ce contribuie mai mult ca oricare altul la cultura și înnobilarea sufletului cu sentimente gingașe, surdo-mutul rămâne cu sufletul aproape primitiv. El n'a avut parte să știe glasul duios al mamei când îl mângâie, nici țipetul jalnic al unui copil, câine, puiu, lovit, nici muzica cea dătătoare de sunete armonioase, etc. Ca urmare, nu prea știe ce e mila, iubirea de aproapele, recunoștința, demnitatea, cruțarea, etc. Dacă totuș le practică, e că le-a deprins prin imitare.

Cei mai mulți învățători de surdo-muți susțin că surdo-muții nu știu ce e iubirea. Vestitul profesor de surdo-muți francez Sicard scrie : „Surdo-mutul prețuește numai plăcerile concrete. Lui îi lipsesc chiar acele simțuri pe cari natura le-a sădit în animale : iubirea de părinte. Dovadă, mângâierile și desmierdările mamei la cari toți copiii sunt atât de simțitori și primitivi, totuș nu pot să pătrundă la inima surdo-muților“.

Asemenea, celebrul doctor Hard, care s'a ocupat cu studiul urechii și surzeniei, zice : „nici o ființă omenească nu e așa de nesimțitoare ca surdul neinstruit și mai incapabil de a se pune în contact cu omenirea ; chiar când are oarecare cultură, surdo-mutul nu e capabil să participe la tot ce mișcă inima, la dureri și bucurii. Toate acestea îi mișcă prea puțin sufletul și fac asupra lui prea slabe impresii. Surdo-mutul nu e capabil să-și iubească părinții ca omul în toate simțurile. Recunoștința și mulțumirea, în genere așa de rare la toți oamenii, sunt cu mult mai rare la surdo-muți“.

Dascălii germani însă contrazic aceste păreri prin exemple numeroase. Adevărul stă de partea fiecăruia. Surdo-mutul neinstruit, e drept că n'a avut cum să-și înobileze sufletul cu simțăminte superioare. Aceste simțăminte n'au pe unde pătrunde la suflet, căci singura cale îi este ermetic închisă, prin lipsa auzului. Dacă îl lăsăm să crească așa, atunci, cei mai mulți surdo-muți, nu se abat dela precizările lui Hard și Sicard.

Totuș, am văzut la copiii surdo-muți înclinări sufletești ce nu corespund deloc aprecierilor celor doi specialiști francezi, și anume : copiii surdo-muți aduși la școala din București, arătau o dragoste așa pe aprigă către părinții lor, un atașament așa de strâns, încât de multe ori unii părinți nu s'au putut stăpâni la exploziile de iubire ale copiilor surdo-muți aduși la școală. Gesturile acestora, strigătele lor, lacrimile vărsate la despărțire, sunt înduioșătoare. În scurtul timp de când dau lecții surdo-muților, fără să știu ce fel și cum, m'am văzut repede copleșit de o avalanșă de simpatie din partea micilor nefericiți. Acele simpatii și semne de recunoștință și mulțumire sunt exprimate atât prin cuvinte îngăduite de vocabularul învățat de elevi, ca : „domnul e bun, etc.“ cât mai ales prin familiaritatea și libertatea cu care întrebă de tot, potopul de întrebări ce-mi pun la orice ocazie, mai ales afară din orele de clasă, când se țin roiu împrejurul meu și celorlalți colegi. Când acești desmoșteniți își dau seama ce vreau cu ei, când văd că se pot face înțeleși de lume prin arta de care fac uz spre a-i deprinde să vorbească cu gura, în ochii lor se vede lumină vie de mulțumire și recunoștință. Iubirea de părinți am observat că e cel puțin tot așa de vie ca

și la copiii normali. Câtă disperare vezi în figura micilor nenorociți când au învățat să răspundă de ex. : la întrebarea „u n d e ?“.

— Unde e tata ?

— Tata e... mort!.. și arată cum sta cu mâinile pe piept, cu fața'n sus și cu ochii închiși.

Surdo-muții sunt capabili de sentimente nobile, cari pot pătrunde la sufletul lor prin alte căi, decât prin auz, drumul drept și natural al culturii. Se pot instrui prin vedere până capătă graiu și vorbire. Se pot instrui prin cetire, conversațiuni, lecții, ca și cei cu auz de îndată ce au ajuns în stare să stăpânească un vocabular mai mult sau mai puțin bogat, pe care să se poată construi edificiul cel mare al culturii generale, al însușirii cunoștințelor cu care să poată ieși în lume. Aceasta însă nu este așa de ușor de făcut, pe cât e de spus. Totuș, prin silințe uriașe, prin răbdare și stăruințe necunoscute celorlalte categorii de membrii ai corpului didactic, învățătorul de surdo-muți reușește după ani de muncă să învingă ceea ce până deunăzi se credea imposibil și să dea graiu vorbitor muților, să înlocuească urechia prin ochiu așa că surdo-muții să prinză vorbele și propozițiunile spuse de alții după cetirea de pe buze, să ținem lecții simultane cu copiii surzi și muț ca și cu copiii normali — lucru ce îl credeam și eu la început imposibil — dar care e azi un adevăr realizat.

«Lamura» ex 1923.

EDUCAȚIA COPIILOR ORBI

BCU Cluj / Central University Library Cluj

„DIN TIFLOPEDAGOGIE“.

Câteva cuvinte despre ocrotirea și îndrumarea profesională a orbilor.

De George Halarevici.

Veacul nostru cu marile lui prefaceri sociale și economice ne-a adus și noi criterii pentru judecarea laturii sociale și culturale a orbilor. În mare parte, lumea a fost deprinsă până acum să vadă în orbi persoane de ocrotire și de protecție, fie că erau ocrotiți în azile, cămine sau instituții speciale, ce îi asistă, adică îi hrănea și îi îmbrăcă, fie că erau plasați în instituții de educație sau că erau instruiți și asistați la domiciliu de către Stat sau organizații particulare de protecție și asistență.

Toate statele culturale au abandonat sistemul pur de protecție și asistență, îndrumând tineretul orb de ambele sexe, în urma unei educații speciale, la învățarea unei meserii potrivite cu starea lor. Meseriile, pe cari orbii le puteau învăța, nu erau prea multe. În general, ele se limi'au la meseriile filo-tipice, precum sunt : fabricarea de perii, împletirea de coșuri, împletituri cu papură, trestie, paie, etc., frângheria, împletirea de papuci din mărgini de postav, muzica instrumentală și în unele state masajul. Orbii și oarbele cari aveau talent și iubire de carte, se îndreptau spre cariera de institutor, instituitoare, profesor de muzică la școalele de orbi, dactilograf sau scriitor. Făcând tehnica în ultimul secol progrese considerabile, s'a deschis și orbilor accesul în diferite industrii la o mulțime de ocupațiuni, unde numai prin

câteva mișcări ale mâinilor sau picioarelor îndeplinesc lucrări ce le asigură în mod demn existența.

Dacă aruncăm o privire asupra lucrărilor cu caracter pedagogic și social, publicate în ultimii 10 ani asupra orbilor și examinăm cu atenție chiar însaș contribuția orbilor, de ei pentru îmbunătățirea sortii lor, trebuie să mărturisim că s'a realizat foarte mult în favoarea lor, în cele mai multe state. Asociații puternice ale orbilor din toate țările, comitete și societăți de protecție cu caracter internațional, guvernele statelor civilizate, ba chiar Liga Națiunilor, rivalizează în mod lăudabil pentru găsirea unor mijloace mai eficace în a asigura orbilor un viitor mai bun și o nivelare internațională a situației lor sociale în toate statele culturale. În special se tinde a asigura orbilor o educație intelectuală și profesională, deci însușirea unei culturi demne de o ființă umană, pentruca ei să poată îndeplini funcțiuni civile și ocupațiuni practice cari să fie mai mult sau mai puțin uniforme în toate statele și să promită maximul de succes.

Ca una din cele mai importante realizări de cooperare socială din timpul din urmă se poate considera solidarizarea tiflopedagogilor, amicilor orbilor și a organizațiilor de orbi de pe glob cu concursul tuturor guvernelor din țările civilizate în căutarea căilor și mijloacelor de educație, ocrotire și formare profesională a orbilor, cari s'au întrunit în Conferința mondială, ținută la New-York în Aprilie 1931.

În Statele-Unite, Anglia, Franța, Germania, Italia, Suedia, etc., orbii cu bună pregătire au pătruns demult în slujbe publice, pe cari le îndeplinesc cu pricepere și demnitate: ei au ajuns frumoase situații în viața practică, grație muncii lor sistematice și potrivite cu starea lor. În această privință citez publicația Ligii Națiunilor: „Raport despre protecția orbilor în diferite state, compus în baza răspunsurilor primite la un chestionar al Organizației de igienă de pe lângă Societatea Națiunilor, Geneva, 1929“, în care pe paginile 238—243 găsim 218 diferite profesii recente, ce le pot îndeplini orbii ca lucrători la diferite fabrici.

În baza celor arătate mai sus, ajungem la concluzia că societatea omenească nu mai vede în orbi elemente pasive, ci dimpotrivă factori economici constructivi și productivi ca și conștrații lor cu ochii sănătoși, dacă orbii sunt puși la munci compatibile cu infirmitatea lor. Bine înțeles că mulțimea șomerilor și marea criză economică, ce bântuie în diferitele state, a avut și asupra situației sociale și economice a orbilor o influență mare ce-i pune pe muncitorii orbi la foarte grele încercări.

E nu numai urgent necesară ci chiar una din cele mai sfinte datorii ale noastre să ajutăm aceste ființe în mod grabnic, depunând stăruință continuă și ajutor palpabil pentru buna îndrumare a orbilor în scopul de a le asigura cel puțin minimumul de existență de care o ființă umană are nevoie.

Dacă considerăm că, conform datelor statistice publicate de Liga Națiunilor pe baza studiilor făcute de Statele-Unite, numărul total al orbilor de pe glob ar fi aproximativ de șase milioane, ne dăm seamă că numărul lor e foarte considerabil și că reclamă venirea noastră într'ajutorul lor în scopul de a contribui la deslegarea problemelor în legătură cu viața lor.

La noi în România avem aproximativ 10.000 de orbi de ambele sexe, inclusiv militarii orbiți în războiu. Am ajuns la această cifră în baza datelor statistice adunate de Ministerul Sănătății și Ocrotirilor sociale în anul 1928

și publicate de regretata directoare a Azilului de orbi „Vatra Luminoasă“, d-na Dr. Adela Leonida-Paul. Din această publicație reiese că s'au găsit la noi 9501 persoane de ambele sexe atinse de orbire, dintre cari 356 militari orbiți în războiul întregirii Neamului și circa 2500 de copii orbi, în etate școlară. Dacă cifra orbilor din țară se ridică la 10.000 (întrucât încă nu ne este cunoscut numărul orbilor după recensământul din 1930), trebuie să mărturisesc că acest număr mi se pare pentru țara noastră grozav de mare, nu ca număr abstract, ci ca imaginea concretă a unui ansamblu de zece mii de orbi, fiecare cu nevoile și problemele lui, de care e legată o soartă vitregă ce ține în obscuritate și mizerie atâtea ființe nevinovate de nenorocirea lor și dornice de razele binefăcătoare ale culturii omenești. Judecând chestiunea din acest punct de vedere, vedem că și noi Români avem de îndeplinit o misiune sfântă față de orbii noștri, cel puțin conform puterilor noastre. Imediat chemați în serviciul acestei misiuni sunt: medicul, tiflopedagogul, sociologul, psihologul, statul, societățile particulare de protecție și societatea noastră românească.

În România avem 6 instituții de orbi și oarbe, ce ocrotesc în total 400 de orbi și oarbe, începând dela copiii în etatea școlară și până la orbii adulți și bătrâni. În comparație cu numărul lor total, cei internați în școli, ateliere și azile de orbi fac 4%, iar restul de 96% sau circa 9.400 de orbi și oarbe sunt lăsați în voia sortii. Concluzia ce rezultă din comparația cifrelor, mă dispenzează de alte precizări.

E adevărat că trecem prin vremuri grele, când mijloacele statului nu prea ajung nici pentru nevoi urgente. Totuși avem datoria să ne gândim cel puțin la problemele de ocrotire ale orbilor, ca măsurile ce se vor lua în viitor de autoritățile de stat, ajutate de societățile particulare de protecție și de persoanele de specialitate să fie de așa natură, ca să asigure cel puțin unui număr mai mare de orbi posibilitatea de formare pentru viața lor practică. În primul rând ar fi nevoie a se înzestră instituțiunile existente cu materialul didactic necesar care de cel puțin 10 ani nu a mai fost completat sau reînnoit; apoi e nevoie de organizarea unor ateliere de meserii, ce ar permite plasarea unui număr mai mare de orbi pentru formarea lor profesională.

Prin o activitate potrivită a societăților particulare de binefacere și cu colaborarea institutelor de educație și de ocrotire pentru orbi și sub conducerea statului, s'ar putea ajunge lesne la rezultate satisfăcătoare în favoarea orbilor pentru a le asigura aceleași situații sociale pe cari le au orbii altor state civilizate.

Mă gândesc cu acest prilej la formarea unui consiliu (bine înțeles fără diurne și fără jetoane de prezență!) pentru îndrumarea profesională a orbilor, care să se compună din reprezentanții statului, ai profesorilor tiflopedagogi, reprezentanții societăților de ocrotire și protecție ai orbilor și din persoane cu înalte situații sociale, care să aibă sediul pe lângă Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor sociale. Acest consiliu să se ocupe cu examinarea situației orbilor din țară, să facă studii în aceste direcții și să activeze pentru realizarea unui plan unitar de organizare a institutelor de educație și de ocrotire cât și în favoarea orbilor cu privire la îndrumarea profesională.

Organizarea ocrotirii și a îndrumării profesionale a orbilor mi se pare necesară, întrucât noi ca țară suntem abia la începutul preocupărilor noastre

de protecție și de ocrotire a orbilor. De altă parte și din înșasă situația institutelor de educație, ce se află sub autoritatea a două ministere, reiese necesitatea unui plan unitar de acțiune, chiar și din punct de vedere educativ.

* * *

Boalele de ochi și orbirile la copii, cauzele lor, profilaxia și combaterea lor.

De Dr. Alfred Dechner.

Vederea are o importanță foarte mare pentru întreaga noastră viață. Și natura a dat ochiului față de dezvoltarea sa o poziție excepțională. Căci se naște ca ieșire în formă de bășicuță a creierului, cu care prin tot timpul vieții rămâne în directă și strânsă legătură prin nervul optic. Întocmai cum un cablu de telefon colectează toate sârmele emanând dela diferitele stațiuni, tot așa și nervul optic adună toate fibrele nervoase depe retină, pentru a le conduce spre creier. Cea mai principală calitate a ochiului este că mijlocește vederea obiectelor aflătoare în spațiu. Cu ajutorul ochiului distingem forma și culoarea. Retina corespunde plăcii fotografice, iar corneea, umoarea apoasă, lentila (cristalinul) și corpul vitros corespund la rândul lor obiectivului unui aparat fotografic. Se naște pe retină o vedere inversă și micșorată, proiectată în afară în mod invers. Aceasta este un act fizic. După ce am descris cât se poate de scufte ochiul și funcțiunea sa, vreau să descriu în primul rând diferitele cauze cari pot prejudicia și chiar distruge cea mai importantă funcțiune a ochiului, adică puterea sa de vedere. Noțiunea de „orbire“ se concepe în cele mai diferite feluri, după cum plecăm dela punctul de vedere practic sau teoretic. În sensul științific un ochiu se va numi orbit atunci, când nu mai reacționează la impresiile luminii, adică nu mai distinge între întunec și lumină. În viața practică numim orbi pe acei nenorociți, cari depind la mers și la exercitarea profesiunii lor de ajutorul semenilor văzători.

Cauzele orbirii se împart în : a) cele din ereditate și din naștere ; b) cele contractate ulterior. Orbirile din ereditate și din naștere reprezintă un procent de 22 la sută din totalul orbilor ; ele există fie deja în momentul nașterii (fiind congenitale), prezentându-se în majoritate ca urmări ale unor boli sau perturbațiuni cari au evoluat încă în timpul dezvoltării fătului în corpul mamei : ca turburări ale corneei, perturbațiuni ale lentilei (cataracte), atrofia nervului optic, retinei și coroidei ; sau ele se ivesc abia mai târziu în timpul vieții, însă au existat nedezvoltate deja în momentul nașterii, fiind deci ereditare, ca de exemplu cataracta, glaucomul, miopia. În aceste cazuri deci se transferă numai germenul bolii, nu însă boala însăș. Astfel Magnus a stabilit 14 căsnicii, dintre cari un soț sau amândoi soții fuseseră născuți orbi sau orbiseră mai târziu. Dintre cei 34 copii procreați în aceste 14 căsnicii 8 indivizi au fost orbi (23.5%). Există însă posibilitatea ca să fie transmisă o boală generală și nu cea de ochi ca atare, ca de exemplu tuberculoza și sifilisul, cari la rândul lor provoacă orbirea. Asemenea se cunoaște influența fatală a căsătoriilor dintre rude apropiate de sânge asupra copiilor ce se nasc din aceste uniri. Pentru caracterizarea acestui fapt foarte

important și din punctul de vedere al economiei naționale, voiu expune următoarea observare făcută: dintre 14 copii rezultați dintr'o căsătorie între rude de sânge 8 înși au murit scurt timp după naștere, ceilalți 6 au fost toți orbi sau cu vederea foarte slabă.

Trecem la bolile contractate și nu ereditare. Aceste boli le împărțim în trei grupuri: Îmbolnăviri locale ale ochilor, adică cele unde boala își are sediul în ochiul însuș. Apoi în al doilea rând ca consecință parțială a unei boli generale. În al treilea rând cele cauzate prin răniri.

Între îmbolnăvirile locale ale ochilor se numără blenoragia oculară (oftalmia purulentă) la copiii noi născuți și trahomul. Blenoragia nouilor născuți este una din cele mai dese cauze ale orbirii. Această boală apare numai acolo, unde mama noului născut suferă de blenoragie, o boală sexuală extrem de contagioasă, provocată de gonocolul Neusser. Ea se naște prin infectarea ochiului cu ocazia trecerii copilului la ieșirea din corpul mamei, copilul deschizând ochii secrețiunea contagioasă trece în acel moment pe conjunctivă. Primele manifestațiuni ale bolii apar în a doua sau a treia zi de viață a copilului prin umflarea pleoapelor și formarea secrețiunii gălbuie. Boala atacând corneea, acest organ poate fi distrus în numai câteva ore și astfel ochiul e pierdut. Un tratament just, aplicat în primul moment, înlătură întotdeauna boala și orbirea.

Este direct o greșeală în arta medicală, dacă la un tratament început la timp, nu-i reușește medicului să evite formarea umflăturilor și pierderea ochiului. Se cuvine lui Credé meritul deosebit că prin metoda introdusă de dânsul și anume a înmuiării unei soluții de unu la sută de nitrat de argint în ochiul copilului nou născut, în urma unei spălături prealabile și radicale a pleoapelor și genelor, să fie redus la minim numărul nouilor născuți, îmbolnăviți de blenoragie oculară. Haarmann calculează la douăzeci la sută reducerea numărului de copii orbiți în urma blenoragiei, dela introducerea procedului Credé. Dela introducerea obligatorie a sistemului Credé, Institutul de orbi din Copenhaga nu mai primește decât odată la doi ani un copil orbit în urma blenoragiei. Prin impunerea obligatorie a aplicării acestei măsuri igienice care — o constatăm cu regret — nu se aplică încă în toate țările, numărul orbirilor prin blenoragie ar putea să fie și mai mult redus și poate chiar și evita cu totul această cauză de orbire.

Trahomul (conjunctivită granuloasă sau boala faraonilor) ca cauză de orbire vine în considerare numai atunci, când apare ca epidemie generală. Această boală se află în special în Asia și Africa, la straturile populației sărace, cari trăesc în condițiuni de igienă ce lasă foarte mult de dorit. Ea este răspândită și în Europa, mai ales în Galiția, Bosnia și Ungaria. Trahomul ia naștere cu o inflamație a conjunctivei, cu formarea unor granulațiuni de culoare gri-roșiatică, iară la urmă se formează cicatrice și strâmbări ale pleoapelor, provocându-se și umflări ale corneei. Se poate forma însă și un panus. Prin închiderea deschizăturii glandulei lacrimale trahomul poate provoca însă și uscarea și perturbarea corneei.

Această boală se răspândește în special acolo unde trăesc mulți oameni strânși la un loc ca în cazărmi, băraci, închisori, și anume prin molipsire. Mersul bolii este cronic, de lungă durată, poate fi însă foarte mult prescurtat prin operațiuni, însă nu în toate cazurile poate fi vindecată complet.

Cauze spontane ale orbirii adică îmbolnăviri ale ochilor cauzate fără motive cunoscute sunt de exemplu: formațiunile canceroase, cari pot emană dela toate structurile ochiului, gloucomul, ochiul boului (biftalmus), ablatio retinae, miopia.

Miopia are o importanță foarte mare ca cauză a orbirii, fiindcă se naște atât prin îmbolnăvirea coroidiei și a retinei în împrejurimea terminațiunii nervului optic și în cadrul maculei lutea cât și prin ablatio retinae; ea poate astfel provoca pierderea puterii vizuale.

Până în prezent nu se cunoaște încă cauza adevărată a miopiei. Un fapt însă este cunoscut și anume că numai o parte infim de mică a noilor născuți sunt miopi. Majoritatea covârșitoare a noilor născuți au vederea normală sau hipermetropă. Aproape toți miopii devin miopi abia în timpul vieții și anume anii pubertății formează timpul critic înăuntrul căruia urmează să combatem cu toate mijloacele ce ne stău la îndemână dezvoltarea sau cel puțin agravarea acestei boli, adesea foarte periculoase.

Ar întrece cadrul conferinței mele să mă ocup aci în detaliu cu numeroasele teorii dezvoltate pentru explicarea miopiei. Miopia se prezintă oarecum ca adaptare la cerințele culturii, însă nu o adaptare a individului separat, ci a omenirii întregi. Aceasta o putem înțelege în felul următor: aflându-se popoarele încă în stare sălbatică și câștigându-și traiul zilnic în special din vânat, fiind oșebit de aceștia împresurați de dușmani (oameni și animale sălbatice), o vedere bună la depărtare era o armă bună de apărare a individului. Miopia era un defect mare și cei loviți de miopie s'au pierdut rând pe rând. Cu progresul culturii însă situațiunea s'a schimbat. S'au format tot mai multe profesii cari reclamau o vedere bună în apropiere. Indivizii loviți de miopie au crescut deci în valoarea lor și astfel a survenit contrariul celor expuse mai sus. S'a făcut o colectivitate a miopilor, cari sunt mult mai apți pentru lucru în apropiere decât unii cu vedere normală sau hipermetropă.

Astfel și astăzi încă la popoarele sălbatice se găesc foarte puțini miopi. Alte momente pentru dezvoltarea miopiei sunt: ereditatea și influența lucrului în apropiere precum și creșterea individului.

S'au stabilit bine următoarele fapte: numărul miopilor e tot mai mare la școlile superioare. La fiecare școală numărul miopilor crește dela clasele inferioare la cele superioare, crescând cu clasele superioare și gradul de miopie. Influența creșterii și dezvoltării fizice asupra miopiei rezultă din faptul, că așa-numita miopie de școală sau de lucru rămâne stabilă în momentul ce corpul a atins dezvoltarea normală.

Ca simptom parțial al unei boli generale: a) de natură neinfecțioasă, de ex. diabet, boli de rinichi și chertomalatie. Chertomalatia prezintă simptomul unei perturbațiuni generale de nutrițiune și apare în special la copii în primii ani de viață și se prezintă ca o înmuiere a corneei care poate provoca în cel mai scurt timp orbire completă. Căci s'au stabilit prin analize chimice, că pentru nutrirea potrivită cu scopul urmărit a individului nu se cer numai cele trei materii principale, ca: grăsime, hidrate și albumină, ci și numitele vitamine, cari la rândul lor se împart în trei grupuri și anume vitaminul A, B și C. Lipsa vitaminului A în nutrițiune, a unei substanțe solubile de grăsime, provoacă nașterea chertomalatiei, eventual a rahitismului. Vitaminul A există în special în laptele gras, în gălbănușul de ouă și în spanac.

Ca simptom parțial al unei boli generale: b) de natură infecțioasă: a) acute, b) cronice. Intre bolile infecțioase acute se numără: pojarul, scarlatina, tifosul, disenterie, influență, gripă. Boala de ochi la aceste boli infecțioase acute se poate naște în modul următor: fie prin infectarea directă a țesăturilor ochiului cu bacili bolii respective, sau prin circulația sângelui. Sau însă toxinele bacteriilor respective au efect vătămător asupra țesăturilor ochiului.

Există însă și o a treia posibilitate de îmbolnăvire. Prin boala respectivă rezistența organismului se slăbește atât de mult, că dispar puterile de apărare cari de altfel se produc într'o anumită cantitate în fiecare corp, iar bacteriile, ca de ex. bacilul tuberculozei sau altele, cari de altfel nu s'ar putea atinge de organismul rezistent, găesc o cale deschisă pentru atacarea sa. b) Cronice: sifilisul și tuberculoza, și anume sifilisul ereditar.

Tuberculoza, a cărei însemnătate funestă pentru ochi s'a revelat cu deosebire tocmai prin cercetările din ultimii ani, rezultând din progresele făcute în cercetările microscopice și experimentale că multe boli ale ochilor cari mai înainte se numărau între cele idiopatiche, adică provocate dela sine fără cauză cunoscută, sunt de natură tuberculoasă. Între aceste boli se numără și scrofuloza, care nu este decât o tuberculoză infantilă.

(Va urma).

EDUCAȚIA ANORMALILOR - MINTALI

„DIN MEDICO-PEDAGOGIE“.

Din trecutul educației anormalilor-mintali.

De Ioan Guga.

Educația și instrucția copiilor anormali-mintali este o problemă, care interesează lumea intelectuală și mai cu seamă pe pedagogi.

La noi, această problemă este puțin cunoscută, fiindcă nu i s'a atribuit un rol important în viața socială.

Pentru a putea determina importanța ei din viața socială este nevoie să aruncăm o privire asupra trecutului, care ne va reoglindi succesele recoltate din apusul continentului nostru, pe acest teren.

În timpurile cele mai vechi existau copii anormali-mintali, însă fără nici un drept la viață. Creșterea lor n'a putut prinde rădăcină din cauza lipsei totale a principiilor de umanitate și caritate. Odată cu apariția creștinismului au început a răsări sentimentele de umanitate și caritate în sufletele popoarelor, cu ajutorul cărora s'a înlesnit și creșterea copiilor anormali mintali. Creștinismului, deci i se atribue nobila idee de înfrățire și sprijinire a celor slabi, ridicând mila, față de cei neîndreptățiți de soartă, la rangul de cult al evului mediu. Dar ce privește educația și instrucția anormalilor nu se pomenește nimic din acele timpuri.

Primul început de educație se semnalizează în veacul al 18-lea de către Dr. Itard în Franța.

Cu ocazia educării și instrucției „Sălbatecului din Aveyron“, Itard a dovedit lumii întregi că anormalii mintali sunt apti pentru educație și in-

strucție. În timpul educației s'a aprofundat în stările sufletești ale sălbatecului, constatând numai o viață animalică lipsită de conținut intelectual. În urma cercetărilor întreprinse a stabilit că starea mintală și morală a individului sălbăticit, se afla pe treapta cea mai inferioară a anormalității. Tot din cercetările întreprinse rezultă, că constatările lui Itard au servit ulterior ca bază la alcătuirea psihologiei și pedagogiei patologice de azi. În sfârșit întreprinderea lui Itard de a educa pe sălbatecul din Aveyron a stârnit mare senzație în lumea europeană, în urma căreia a cules recunoștința din partea multor capete încoronate.

Însuflețiți peste măsură, de cele relatate, Esquirol, Voisen, Séguin și Bourneville s'au dedicat stării medico-pedagogice. La stăruința lui Esquirol și Voisen, au luat ființă institutele de anormali-mintali din Bicetre și Salpêtriere. Voisen este primul care a ridicat ideea de selecționare a anormalilor după licărirea resturilor de inteligență.

Séguin, un fost elev a lui Itard s'a excelat prin o deosebită dibăcie în instruirea anormalilor. În urma calităților și abilității sale în învățământul med.-ped., a ajuns director la Institutul din Bicetre. Activitatea lui a fost încununată de recunoștinți din partea celor mai mari demnitari bisericești. Meritul mondial l-a câștigat prin plecarea sa la America unde este considerat ca înființatorul învățământului medico-pedagogic, deoarece în timp de zece ani a propagat ideea educării infirmilor intelectuali.

Bourneville trece de organizator suprem al învățământului med.-ped. din Franța prin ridicarea institutelor Bicetre și Salpêtriere la focare de cultură pentru anormali-mintali, treptat după scăderile intelectuale, dar cu ajutorul învățământului profesional.

Organizarea educației și instrucției anormalilor-mintali din Franța a stârnit admirație și în Elveția. În urma numărului mare de anormali-mintali și a animației de progres din Franța se înființează și în Elveția la Abendberg, un institut de anormali-mintali, cu ajutorul societăților particulare, la stăruința lui Guggenbühl. În jurul lui s'au grupat filantropi nu numai din Europa ci și din America pentru a ajuta pe salvatorul anormalilor. Ca principiu didactic folosea fenomenele atmosferice, muzica și gimnastica. Unele din aceste le întrebuiința pentru excitarea simțurilor, altele pentru întărirea voinței. Sistemul său de educație s'a răspândit atât în întreaga Europă cât și dincolo de Ocean. Priveliștea frumoasă de pe munte cât și sistemul de educație atrăgea vizitatori. Chiar capete încoronate, miniștri și pedagogi din toată lumea urcau treptele muntelui pentru a aduce mulțumire și încurajare salvatorului de anormali. Un învățat american se purta cu gândul să dea Abendberg-ului numele de „Munte Sfânt“.

Din cele induse până acum reese că atât Abendberg-ul cât Bicetre și Salpêtriere au fost adevărate focare de civilizație pentru anormalii-mintali, de unde s'a răspândit în toată lumea, vindecarea și educarea facultăților mintale.

Drept recunoștință aducem elogiul celui ce a deschis calea ce duce la educația și instrucția anormalilor-mintali: „Gaspard Itard“.

* * *

EDUCAȚIA ANORMALILOR - MORALI

„DIN MEDICO-PEDAGOGIE“.

Însemnătatea educației anormalilor-morali.

De Ioan Guga.

Infirmitatea intelectuală nu prezintă nici un fel de pericol pentru conștientii, pecând infirmitatea morală este socotită ca o stare morbidă și contagioasă pentru omenire. Din cauza aceasta lumea din toate stările sociale și-a dat bine seama de pericolul ce o așteaptă cu progresarea acestei maladii. Societățile omenești cât și statele luptă din răsputeri pentru răpunerea acestui rău încuibat în straturile sociale, atât pe cale medicală cât și pe cale pedagogică. Zilele trecute un ziar ne-a adus știrea că un medic din Apus a descoperit un ser contra minciunii, cu ajutorul căruia se reduce conștiința răufăcătorilor în semiconștiință. Adus individul în această stare, minciuna își pierde efectul, ieșind adevărul la iveală. Acest tratament se va aplica criminalilor și delicvenților. Probabil că această invenție va fi înțrebuințată cu succes de către poliție și justiție, dar nici într'un caz de educație. În orice caz răufăcătorii și criminalii, cari cutreeră sate și orașe, pradă banul agonisit cu cinste și omoară victimele pentru a storce mai mulți bani, nu mai cad în prevederile educației. Cu toate acestea o putem spune cu tărie că aceștia sunt victimele unei educații greșite din copilărie. Fiind vorba de o educație greșită din copilărie, atunci pedagogia cu științele ei trebuie să lupte din răsputeri contra răului care zace încă la începutul copilăriei. Este fapt constatat că pedagogia de azi a ajuns așa departe încât poate vindeca anormalitățile morale ale copilăriei cu ajutorul instituțiilor de educație.

Problema educației copiilor anormali-morali trebuie pusă în aplicare, fiindcă numai cu ajutorul ei se poate micșora numărul delicvenților și criminalilor majori. În fiecare școală rurală se află copii, cari prin apucăturile lor neasociabile devin o adevărată tortură atât pentru învățători cât și pentru copiii din jurul lor. Prezența copiilor cu obiceiuri rele influențează atât de mult societatea în miniatură, încât sporește creșterea elementelor disociale din școlile noastre. Mai grav se prezintă această problemă în orașele mari, unde copiii sunt lipsiți chiar de supravegherea părintească din cauza greutateilor zilnice, cari obligă pe ambii părinți să-și câștige prin muncă cele trebuincioase pentru existență. Pătura socială sărmană a orașelor mari atât din capitale cât și din orașele provinciale ne dau numărul cel mai mare de elemente infantile distructive. Cauzele reale cari sporesc numărul elementelor anormal-morale sunt de proveniență endogenă sau exogenă.

În copilărie, deci se pot constata elementele poriomane, piromane, cleptomane, etc. Alte ori se pot constata la copii și simptome de koprophilie și koprolalie.

Toate simptomele psihopatice au impus crearea unui nou sistem de educație pentru copiii anormali-morali. În urma creșterii numărului de delicvenți în țările apusene, s'au înființat institute de educație a căror progres înaintază uimitor.

Ridicându-se și în America înspăimântător numărul copiilor delicvenți, legiuitorii ei, au purces la înființarea unui tip nou de justiție pentru acești copii numit: „Tribunalele de Copii“.

Înființatorul tribunalelor de copii este avocatul și judecătorul Benjamin Barr Lindsey din Denver în Colorado. Menirea tribunalelor de copii nu este de a aplica copiilor pedepse în baza legilor penale, ci de a sprijini educația copiilor anormali-morali, până când familia sau instituțiile de educație și-au terminat opera de însănătoșire a copiilor încredințați de societate, cu privire la refacerea caracterelor. Tribunalele de copii s'au răspândit și în Europa, încă înaintea războiului mondial. Această instituție a ajuns să ia ființă și în Transilvania, sub stăpânirea străină. În urma unirii Transilvaniei cu Patria-Mumă, vedem și în România împământenite „Tribunalele de Copii“. D-nul I. Ionescu-Dolj, președintele Consiliului Legislativ, propagă de prezent ținerea unui congres al juriștilor români referitor la soluționarea problemelor juridice privitoare la copil. În acest congres se va pune în discuție și înființarea tribunalelor de copii din România. Prin legiferarea tribunalelor de copii, legislațiunea română, va pune o temelie solidă instituțiilor de anormali-morali.

Țara noastră are nevoie de cel puțin 3 institute moderne de educație pentru copiii atinși de anormalitatea morală. Trecând țara noastră momentan prin criză financiară, nu-i stau la îndemână mijloacele necesare de a înființa institute moderne pentru educația amintită, în schimb însă lumea cu dare de mână ar putea da statului un concurs apreciabil la înființarea lor.

Domnilor cu dare de mână,

dacă voiți să stărpiți pentru viitor bandele de hoți și criminali, cari terorizează prin atacuri îndrăznețe sate și orașe, și atentează la viața cetățenilor, sprijiniți din răputeri înființarea institutelor de educație modernă pentru copiii atinși de anormalitate morală.

* * *

Problema educabilității anormalilor.

De D. Scorpan.

Iată o problemă nouă pentru noi, ce încă a rămas nerezolvată și lipsită de orice atenție în învățământul nostru românesc. Zic nouă pentru noi, deoarece pentru alte popoare ca: Franța, Germania, Italia, Ungaria, Cehoslovacia, Anglia, America, etc., ea este destul de veche. A ne ocupa de problema copiilor supranormali, cred că ni s'ar răspunde că e o chestiune de lux, dar a ne ocupa de problema anormalilor, este nu numai necesar pentru învățământul nostru, dar este și o datorie ce ni se impune, din punct de vedere moral și social.

Noțiunea de anormal este destul de vastă, pentru că cuprinde o serie întreagă de indivizi, la cari se impune o triere pe categorii, în vederea aplicării educabilității, fără de care nu se poate face absolut nimic. Copiii supradotați vor fi vreo 2—3%; avem însă copii normali cu un procent de 60—75%, iar restul de aproximativ 25% îl formează procentul anormalilor. A ne ocupa numai de cei normali neglijând pe ceilalți înseamnă a avea o societate infirmă.

Tinând seamă de infimitățile fizice și turburările psihice, vom avea copii cu defecte fizice, apoi cu defecte ale simțurilor, după aceea cu defecte ale inteligenței și în fine cu defecte ale facultăților morale. La copiii cu defecte ale simțurilor se numără orbii și surdo-muși.

Dacă e vorba de o turburare psihică, atunci ea poate proveni dintr'o insuficiență prin o oprire a dezvoltării (copii înapoiți, imbecili, idioți), sau dintr'o insuficiență prin tumori cerebrale sau alterare a țesutului cerebral (copii cu diferite lacune mentale, demenții), sau dintr'o abatere. În cazul abaterii afective avem copii vicioși, criminali, etc.; în cazul psihonevrozei avem copii isterici, impulsivi, psihastenici, etc.

Categoria copiilor vicioși, criminali, etc., este cea mai numeroasă, la care nici anormalitatea fizică nici cea psihică nu iese pe primul plan, ci anormalitatea comportării lor. Această clasă își recrutează elementele din copiii abandonți, vagabonzi, orfani, etc. Aceștia fiind de multe ori dotați cu inteligență bună sau cu diferite aptitudini, le pun în slujba răului și ajung cei mai mari scelerați în societate. Fiecare categorie din acești copii anormali trebuie să aibă un tratament special. Activitatea pedagogică și psihologică ce se cere în asemenea institute, este o activitate tot atât de scrupuloasă ca și cea a unui laborator. E într'adevăr o muncă uriașă, o răbdare deoseaită, un tact deosebit și o dragoste nemărginită ce trebuie să o posedă educatorul pentru aceste ființe nenorocite. Neglijând pe aceștia astăzi în vârsta copilăriei, nu vom putea reprimă numărul cerșitorilor, hoților și criminalilor, cari vor ataca societatea și nu vom putea înlătura turbulenții, bătașii și vagabonzii, cari vor corupe și neliniști societatea omenească. Și ce vom face atunci? Vom fi forțați să deschidem larg porțile pușcărilor, să creăm numeroase aziluri și diferite colonii, ca să-i întreținem ca pe niște paraziți cu cheltueli extraordinare.

Societatea omenească trebuie să se îngrijească de toți membrii ei și să le dea educație la timp, pentru a ajunge să facă din ei elemente utile societății. A soluționa această problemă cu un ceas mai devreme, înseamnă a face ca neamul nostru să progreseze cu un pas mai înainte. Se pare că soarta a fost până în prezent nedreaptă pentru acești desmoșteniți ai soartei, unde neglijența a triumfat și triumfă față de această problemă în detrimentul neamului nostru și în paguba acestor ființe nenorocite. Și la noi în România trebuie organizat învățământul special pentru copiii vicioși.

I N F O R M A Ț I U N I

---

* CONSILIUL GENERAL AL INSTRUCȚIUNII. — Ministerul Instrucțiunii a compus lista delegaților ce aparțin învățământului primar. Ministerul Instrucțiunii a întocmit și tablourile cu delegații școlilor secundare și profesionale, cari constituiesc „colegiul“ ce va proceda în ziua de 5 Octombrie a. c. la alegerea celor 15 delegați în „consiliul general al instrucțiunii în așa chip că 9 să fie dintre profesorii dela licee, gimnazii, școli normale și seminarii, iar ceilalți 6 din învățământul profesional. Prin urmare „școlile de menaj“ își vor avea delegatul lor propriu în „consiliul general al instrucțiunii“, dar

institutele speciale pentru învățământul surdo-muților, orbilor, debililor mentali, anormalilor educabili, etc. vor fi lipsite de un delegat al lor. „Asociația Corpului didactic medico-pedagogic din România“ cere ca să se aleagă un delegat care aparține învățământului anormalilor, surdo-muților și orbilor.

† ALEXANDRU MELL. — În 30 Septembrie a. c. a murit un făcător de bine al orbilor. Revista noastră e îndoliată prin încetarea din viață a consilierului aulic Alexandru Mell, profesor emeritat și director în retr. al Institutului de orbi din Viena, membru de onoare al multor societăți de binefacere pentru orbi, conferențiar și savant cu numeroase lucrări filopedagogice. Mult intristații d-na Matilda Halarevici, profesoară la Institutul de orbi din Cluj și d-l director Gheorghe Halarevici au profunđa durere de a-și fi pierdut pe prea iubitul lor tată resp. socru. — Noi le exprimăm cele mai adânci condoleanțe.

* D-l DIMITRIE D. SCORPAN, învățător cu examenul special pentru învățământul anormalilor, a fost numit ca institutor la Institutul de educație pentru copii vicioși din Cernăuți.

* D-l EDMUND GARAI, prof. med.-ped. la Așezământul de debili mentali din Ineu, a fost delegat cu conducerea tehnică a așezământului, în locul d-lui Băicoianu M., șef de secție la ocrotiri, care și-a reluat serviciul în Ministerul Ocrotirilor sociale, pe ziua de 1 Septembrie 1931.

* ADMINISTRAȚIA REVISTEI. — Din cauze tehnice revista va apare pe la începutul lunii Decembrie, în număr dublu pe lunile Octombrie și Noiembrie a. c.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CĂRȚI ȘI REVISTE

„SĂ CETIM“. Carte de citire pentru învățământul inferior al surdo-muților, partea II-a de Gheorghe Atanasiu, director al Institutului de surdo-muți din Timișoara. Tipografia „Victoria“, Timișoara. — În această carte de citire, menită pentru uzul eleviilor surdo-muți, d-l Gheorghe Atanasiu publică materialul lingvistic pentru clasa a II-a (resp. pentru cl. a III-a) de surdo-muți. Iată ce zice autorul în «Prefață»: „Profesorul își va formula întrebările după propozițiunile din bucățile de citire, având toată libertatea a alege ce-i potrivit nivelului intelectual și pregătirii fonetice; căci vom avea elevi surdo-muți, cari vor parcurge cu ușurință întreaga carte și elevi surdo-muți, pentru cari va fi nevoie, să lăsăm pe anul viitor unele propozițiuni sau bucăți de citire. Se va întrebuița la clasa II-a. Rog pe d-nii colegi a-mi semnală lipsurile, pentru a ține seama la a doua ediție“. Manualul are 32 de pagini într'o execuție tipografică reușită. Exemplare de vânzare (respective exemplare gratuite) se găsesc la direcțiunea Institutului de surdo-muți din Timișoara. Aducem autorului prinosul nostru de recunoștință pentru munca ce o depune în domeniul învățământului copiilor surdo-muți.

„LUMEA NOASTRĂ“. — A apărut numărul trei din această revistă menită pentru învățământul copiilor surdo-muți. De vânzare la imprimeria Institutului de orbi și surdo-muți din Cernăuți.

BULETINUL ASOCIAȚIEI

* ADUNAREA CONSTITUTIVĂ. — În 7 Iunie 1931 a avut loc la Institutul de orbi și surdo-muți „Regina Maria” din Cernăuți o constatare pentru studierea statutelor Asociației. — În 14 Iunie 1931 a avut loc adunarea generală constitutivă a „Asociației corpului medico-pedagogic din România”. Au luat parte membrii corpului didactic dela Institutul de orbi și surdo-muți „Regina Maria” și dela Institutul de educație, ambele din Cernăuți. Prin adrese a aderat întreg corpul didactic dela Școala de orbi „Regina Elisaveta” din București și dela Școala de îndreptare din Iași. Prezidează d-l Eugen Băcu, care dă cuvântul d-lui prof. Napoleon Scalat pentru cețirea statutelor. La desbaterile ce urmează iau cuvântul toți membrii prezenți. Statutele se primesc cu unanimitate de voturi. Apoi se procedează la alegerea comitetului de conducere, alcătuit din d-nii Dim. Rusceac ca președ., Eugen Băcu ca vicepreș., Napoleon Scalat ca secretar, d-na Agl. Mandiuc ca casieră și d-nii Francisc Marcinovschi, Ioan Coșurba, Dr. Alfred Dechner, Ioan Guga și S. Sa păr. Victor Vasilco ca membri în comitet. Ca supleanți au fost aleși: d-nii Camil Iosif, Cernușca M. și d-na Fevr. Luța. Apoi au fost aleși în consiliul cenzorilor: d-l Iulian Drafta, d-ra Marta Gallin și d-l Calman Dubenschi; ca supleanți: d-nii Const. Sidorovici și Gh. Repciuc. În sfârșit au fost aleși: Dim. Rusceac ca redactor al revistei Asociației, iar d-l Ioan Guga ca supleant. Ls această adunare constitutivă a asistat d. no^{ar} public Ilie Dunic din Cernăuți.

* CERCUL COLEGIAL AL ȘCOALEI DE ORBI DIN BUCUREȘTI. — În 14 Septembrie 1931 a avut loc adunarea constitutivă a cercului colegial al Școalei de orbi „Regina Elisaveta” din București. S'a ales următorul cerc colegial: Președinte: d. Ioan V. Tassu, directorul de studii, casieră: d-na Zoe Dr. Paul, directoara internatului, secretară: d-ra Constanța Nestor institutoare; membri: d-nii Ioan Săndulescu instit., Alex. Stoenescu instit., Const. Miduș instit., Ioan Dimitriu instit., d-na Venera Popescu instit., d-ra Maria Făgărășanu maestră de pian, d-na Natalia Prato maestră ajutoare, d-ra Maria Georgescu ajut. de tipograf și d. Ioan Morandini șef tipograf.

* APEL NOU. — Conform hotărârii luate, comitetul de conducere vine cu o nouă rugăminte către toți membrii corpului didactic dela școlile de orbi, de surdo-muți, de debili mentali și de anormali morali. Inițiativa înjghebarii acestei Asociațiuni merită să fie luată în seamă de toți colegii noștri. Nu trebuie să fim paralizați în acțiunea noastră nici din cauza neunirii noastre, dar nici din cauza vremilor grele și nici din cauza greutateilor economice și financiare. Colaborând cu toții în unire și armonie ne înalțăm pe noi înșine și promovăm chestiunea educațiuni și învățământului copiilor surdo-muți, orbi, debili mentali, anormali morali și defectivi în vorbire. Apelăm încă odată și rugăm pe toți colegii noștri să ne dea tot concursul moral și material.

* CONSTITUIREA CERCURILOR COLEGIALE. — Cercurile colegiale dela Institutul de surdo-mute din București, apoi dela Școala de băieți surdo-muți din București, după aceea dela Institutul de surdo-muți din Focșani și în fine dela Școala de îndreptare din Iași sunt rugate să ne comunice constituirea lor.

* COTIZAȚIILE. — Rugăm pe onor. membrii, cari sunt în restanță cu plata cotizației anuale de Lei 180 resp. de Lei 90, să binevoească a ne trimite de urgență cotizațiile restante, fiindcă Asociația are nevoie de fonduri pentru a putea să lucreze conform statutelor.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI

Revista apare lunar, cu excepția lunilor Iulie și August. Fiecare număr formează o broșură de cel puțin 16 pagini.

Prețul abonamentului este de 200 lei anual.

Articolele, manuscrisele, informațiunile și corespondența se vor trimite redacției. Articolele se publică sub numele și răspunderea autorilor respectivi. Colegii și colaboratorii suut rugați ca, în scopul apariției regulate a revistei, să ne trimită din vreme articolele de publicat. Ar fi bine să le avem manuscrisele până la 10 ale fiecărei luni. (Pentru n-rele 2—3, manuscrisele trebuie să le avem până în 10 Nov. a. c.) Manuscrisele nu se înapoiază. Toate articolele se vor scrie numai pe o față a hârtiei și cât mai scurte. Redacția își rezervă dreptul ca din articolele primite, pe cari nu le poate publică în întregime, să publice părțile caracteristice sau să facă rezumate. Rugăm pe toți colegii noștri să binevoească a colabora la revista noastră, trimițându-ne articole și informațiuni, spre publicare.

Cererile de abonament se vor adresa administrației. La fel și plățile se vor vărsa administrației revistei. Numărul unu al revistei noastre se trimite tuturor cunoscuților, tuturor colegilor și tuturor amicilor noștri. Numărul doi al revistei se va trimite numai abonaților și autorităților noastre ierarhice. Vă rugăm să binevoiți a Vă abonă la revista noastră, completând și trimițându-ne declarația d-voastră de abonare, anexată aici.

Revistele care ne oferă schimbul, le rugăm să observe adresa redacției noastre. Rugăm pe revistele, cărora le-am trimis numărul unu, să binevoească a ne trimite ca schimb un exemplar din fiecare număr. Revistele trebuie să se dorească unele pe altele ca niște bune surori ce sunt.

Cărțile pentru recenzie se vor adresa redacției. În revista noastră vom face bibliografia și recenzia cărților și revistelor primite la redacție.

